

Zpráva z pracovního jednání v rámci projektu OPSIC

Dne 11.9.2014 proběhlo v Chorvatském Záhřebu **expertní setkání v rámci evropského projektu OPSIC** (Operationalising Psychosocial Support in Crisis).

Cílem expertního setkání bylo připomínkovat webovou stránku **Operational Guidance System (OGS)**, která bude sloužit **pro psychosociální péči a podporu obětí a přeživších katastrof, pozůstalých, členů složek IZS a krizovému managementu**. Jedná se o projekt FFP (bezpečnostní výzkum), 2013-2015, podílí se na něm Impact – nizozemské expertní centrum pro psychologii katastrof, Univerzita Záhřeb, Univerzita Innsbruck, Magen David Adom Israel, Dánský červený kříž, TNO (NL), Akademické medicínské centrum (NL), Tryptich Mediacreatives (NL), Crisis Management, Research and Training (SE), Samur – civilní ochrana (ES), CSSC (IT). Web projektu viz <http://opsic.eu/>

Cílem OGS je **integrovat současný stav znalostí, vodítka, nejlepší praxi a nové nástroje cestou internetu** a zajistit tak dobře načasovanou **psychosociální podporu po krizích a katastrofách**. Jedním z pilířů OGS jsou Tents Guidelines pro psychosociální pomoc při katastrofách.

Cílovou skupinu projektu tvoří:

- a) oběti, přeživší, pozůstalí, zasažení lidé a širší komunita;
- b) profesionální poskytovatelé psychosociální pomoci, trénovaní dobrovolníci a členové IZS;
- c) krizoví manažeři.

Důvody OGS: přenos informací, interakce, příprava, vzdělávání, řízení, analýzy – v oblasti psychosociální krizové pomoci u rozsáhlých katastrof.

Obsah webové stránky:

- Poslední úroveň znalostí o psychosociálních následcích krizí a katastrof převedena do praktických informací
- Informace o normálních reakcích po krizích a katastrofách
- Indikátory rizika psychosociálních problémů (rizikové faktory)
- Informace o problémech duševního zdraví (PTSP, deprese, úzkostné poruchy, zneužívání alkoholu a drog, zármutek a komplikovaný zármutek)
- Informace o reakcích dětí a dalších zranitelných skupin
- Informace kde a jak najít pomoc a podporu
- Vodítka pro zakládání svépomocných organizací pro oběti
- Informace pro členy IZS a krizové manažery

Jednotlivé plánované typy událostí pro web jsou: povodeň, CBRN, terorismus, letecká nehoda.

Nástroje:

- Sebehodnotící nástroje (Trauma Screening Questionnaire/TSQ, Screener for Posttraumatic Stress Complaints); Patient Health Questionnaire/PHQ, screener for Depression Complaints; Alcohol and Substance Abuse; Resilience Monitor
- Zaregistrování na webové stránce
- Fórum pro výměnu informací a zkušeností
- Fórum pro spojení s odborníky

Byla celkem organizována 3 odborná setkání s cca 50 účastníky (Izrael 1/2014, Amsterdam 6/2014 a Záhřeb 9/2014). Zúčastnění odborníci zastupovali všechny skupiny koncových uživatelů z evropských zemí a Izraele.

Účastníci setkání v Záhřebu: zejména zástupci ze střední a východní a jižní Evropy (Maďarsko, Chorvatsko, Slovinsko, Bosna a Hercegovina, Srbsko, ČR, Rakousko, Itálie), Dánska, Francie a Nizozemí a Izraele

Na setkání byly diskutovány následující otázky: Specifické potřeby ohledně informací a psychosociální podpory, očekávání od webové stránky, první dojem z webové stránky, design, relevance informací, speciální fóra, nová média. Praktičnost wizard formátu webu (plánování krok za krokem). Webová stránka byla demonstrována na příkladu sestřeleného civilního letadla nad Ukrajinou. Účastníkům bude zaslán písemný výstup k připomínkovaní.

Závěr:

Včasný přenos relevantních informací je klíčový pro řešení psychosociálních následků katastrof. Jedná se o prevenci sekundárních dopadů katastrof a terorismu na lidské zdraví, snižování následků i sociálního fungování společnosti. Na plénu mezinárodních odborníků byla diskutována užitečnost takového univerzálně využitelného webového nástroje. Otázkou je jeho správa v dané zemi. V ČR se nabízí využití v rámci psychologické služby HZS a PČR. Psychologické pracoviště OBP MV ČR bude s řešiteli projektu nadále spolupracovat.

Zpracoval: Š. Vymětal 17.9.2014